

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/15118

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2010/727322
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Atilla Kart

ÇOK İVEDİ
02 Ağustos 2010

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: BaŐbakanlıĐa muhatap 15.07.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-24164 sayılı yazıları.

Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın BaŐbakanımızca, kendileri adına eŐg¼d¼m¼mde cevaplanması tensip olunan 7/15118 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı iliŐikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
DıŐiŐleri Bakanı

Ek: 3 sayfa.

**KONYA MİLLETVEKİLİ ATILLA KART'IN
SAYIN BAŞBAKANIMIZA YÖNELTTİĞİ
7/15118 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU:

İlgi: Tarafımızdan Başbakan'a yöneltilen 07.05.2009, 21.08.2009 ve 03.12.2009 tarihli yazılı soru önermeleri.

Yukarıda sözü edilen önergelerimizde; Kafkasya'da meydana gelen çatışmalar sonucunda Bölge'de yaşanan gelişmeler değerlendirilmiş, bu gelişmeler sonucunda Türkiye'nin **Abhazya'ya** karşı ambargo uygulamaya başladığı, ambargo sonucunda Türkiye'de yaşayan ve sayıları 500.000'in üzerinde olan **Abhaz** ile sayıları 4 milyonu aşan **Kuzey Kafkasyalı**nın akrabalarıyla olan ilişkilerinin kesildiği ve engellendiği; Abhazya'ya gitmek isteyenlerin Rusya Federasyonundan **vize almak** suretiyle gidebildikleri, bu durumun ise her anlamda ciddi mağduriyetler yarattığı ifade edilmiştir.

Olayın diplomatik boyutunun değerlendirmesinin ayrıca yapılması kaydıyla; bu insanların anayasal güvence altında bulunan **seyahat özgürlükleri ve aile bütünlüklerinin korunması sorumluluğu** çerçevesinde, ilgi önergelerimizle **Hükümet göreve davet edilmiş ise de ; her 3 önergemize de Hükümet ya cevap dahi vermemiş , ya da süresinden sonra olumsuz cevaplar vermiştir.**

Gazze'deki Müslümanların hukuku için elbette gayret gösterilmelidir. Savaşı zorlamak pahasına gösterilen bu gayretin, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olan **Abhaz ve Kuzey Kafkasyalı** yurttaşlarımızdan esirgenmesi ise hiçbir şekilde kabul edilemez.

Gürcistan'ın; açık sulardaki gemilere el koyduğu, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının seyahat ve ekonomik özgürlüklerini engellediği ve aile bütünlüklerini ihlal ettiği göz önüne alındığında ; **hem siyaseten ve hem de ekonomik olarak bir tavrın konulması gerektiği açıktır.** Hükümet her nedense bu konuda gerekli tavrı ve iradeyi ortaya koyamamıştır. Bu insanların anayasal anlamda korunması gereken temel hak ve özgürlüklerinin ihlâlüne Hükümet seyirci kalmaktadır. Hükümet bu yurttaşlarımızı **görmezden gelmektedir.**

Gürcistan'ın politikalarını ve çıkarlarını ihlâl etmeden de Türkiye kararlı bir tavır ve iradeyle kendi yurttaşlarının hukukunu koruyabilir. Daha doğrusu bu irade ve kararlılığımı ortaya koyabilmelidir.

Hükümet'in demokratik açılım söylemlerinin inandırıcı olmadığını gösteren **ayrımci ve düşündürücü** bir hal söz konusudur. Hükümetin artık bu konuda **kararlı bir tavır ve iradeyi** ortaya koyması zorunluluğu vardır.

Buna göre ;

Gazze'deki Müslümanlara yönelik olarak gösterilen gayret, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarından **neden esirgenmektedir?**

Gürcistan'ın açık sulardaki gemilere ve personele el koyması , gözaltına alması ve hatta tutuklamasına karşı **neden gerekli tepkiler gösterilmemektedir?**

CEVAP:

Abhazy'a gittikleri gerekçesiyle Gürcistan tarafından son olarak Ağustos 2009'da Türkiye bağlantılı iki gemiye müdahalede bulunulması üzerine ivedilikle Gürcistan'a giderek konuyu Gürcü makamlarıyla etraflıca ele almış, gemi olaylarıyla irtibatlı tutuklu tek vatandaşımızın da serbest bırakılmasını sağlamıştım.

Bu çerçevede, gerek sözkonusu gemilerin sahiplerine iade edilmesi, gerek ileride benzer olayların önlenmesini teminen tedbirler geliştirilmesi amacıyla bir Çalışma Grubu tesis edilmiştir. Anılan Grup bugüne kadar birincisi 7-8 Şubat 2010'da Tiflis'te, ikincisi 31 Mayıs-1 Haziran 2010'da Ankara'da olmak üzere iki kez toplanmış olup, bir sonraki toplantının 2-3 Ağustos 2010'da Batum'da yapılması öngörülmektedir.

Gemilerin sahiplerine iadesi yönündeki ısrarlı talebimiz hem ikili görüşmeler, hem yukarıda bahse konu Çalışma Grubu vesilesiyle Gürcü tarafı nezdinde ısrarla takip edilmekte olup, sorunun en kısa sürede sonuçlandırılmasına çalışılmaktadır. Konunun Gürcistan'da hukuki bir boyut kazanmış olması, gemilerin sahiplerine iadesini geciktirmektedir.

Öte yandan, konu hakkında Bakanlığım dâhil olmak üzere ilgili resmi kurumlarımız, Türkiye'deki denizcilik sektörü temsilcileri ve gemi sahipleriyle temas halindedir.

Gürcistan'da hâlihazırda Abhazy'a gittikleri gerekçesiyle tutulmakta olan Türkiye bağlantılı (5) gemi bulunmakta olup, bu olaylarla irtibatlı tutuklu/hükümlü vatandaşımız ise bulunmamaktadır. Sözkonusu gemilerin mürettebatlarının serbest bırakılması için Bakanlığım, Tiflis Büyükelçiliğimiz ve Batum Başkonsolosluğumuz tarafından olayların başlangıcından itibaren Gürcistan makamları nezdinde yoğun temas ve girişimler sürdürülmüş, olaylara ilişkin duruşmalar takip edilmiştir. Bu süreçte siyasi ve ekonomik üst düzey temaslarda konu her vesileyle gündeme getirilmiştir.

Bu çerçevede yaptığımız girişimlere ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur:

- Med K adlı kuru yük gemisi: Moldova bayraklı Kaplan Gemicilik Şirketi'ne ait Med K adlı yük gemisinin üçü Türk olan altı kişilik mürettebatı girişimlerimiz sonucunda kişi başına 5.000 Lari (yaklaşık 5.000 TL) para cezası ödenmesi suretiyle serbest kalmıştır. Sayın Başbakanımız 11 Mart 2009 tarihinde Gürcistan Devlet Başkanı Saakaşvili'yle gerçekleştirdiği telefon görüşmesinde, Med K adlı yük gemisiyle ilgili olarak uzlaşmaya varılabilmesi için Gürcistan Devlet Başkanının katkısını talep etmiştir.

- Mt Densa Demet adlı petrol tankeri: Karya Tanker İşletmecilik Şirketi'ne ait olan Türk bayraklı Mt Densa Demet adlı tanker 10 kişilik Türk mürettebatıyla birlikte Poti'ye getirilmiştir. 8 Nisan 2009 tarihinde yapılan duruşmada, kaptan dışındaki 9 kişilik mürettebatın kişi başına 5.000 Lari ödenmesi koşuluyla tutuksuz olarak yargılanmaları kararlaştırılmıştır. Mahkeme süreci Batum Başkonsolosluğumuzca izlenmiştir. Poti Şehir Mahkemesinin 3 Haziran tarihindeki duruşmasında 9 kişilik mürettebat, 14 Temmuz tarihindeki duruşmasında ise tanker kaptanı serbest bırakılmıştır.

- New Star-1 adlı kuru yük gemisi: Poyraz Denizcilik Şirketi'ne ait olan Sierra Leone bayraklı kuru yük gemisi 11 kişilik Türk mürettebatı ve üç yolcusuyla alıkonulmuştur. 1 Mayıs 2009 tarihinde yapılan ilk duruşmada, gemi kaptanına 20.000 Lari, mürettebata kişi başına 4.000 Lari ve yolculara 2.000 Lari para cezası verilmiş ve bu meblağların ödenmesi koşuluyla tutuksuz olarak yargılanmaları kararlaştırılmıştır. Batum Başkonsolosluğumuzca izlenen Poti Şehir

Mahkemesinin 3 Haziran 2009 tarihindeki duruşması neticesinde mürettebat ve yolcular serbest bırakılmıştır.

- Buket adlı tanker: Densa adlı Türk şirketinin sahibi olduğu Panama bayraklı Buket isimli tanker Gürcistan makamları tarafından alıkonularak Poti Limanı'na getirilmiştir.

31 Ağustos 2009 tarihinde Kutaisi şehir mahkemesinde yapılan ve Tiflis Büyükelçiliğimizce de izlenen duruşmada, Buket tankerinin kaptanı 24 yıl hapis, 12 Türk ve 4 Azeri uyruklu kişiden oluşan mürettebatı ise üçer bin Lari para cezasına çarptırılmıştır. Kaptanın hapis cezası daha sonra para cezasına çevrilmiştir. Bahsekonu para cezaları anılan Şirket tarafından ödenmiş, mürettebat serbest bırakılmıştır. Gürcistan'lı mevkidaşım Giorgi Vasadze'yle 1 Eylül 2009 tarihinde yaptığım telefon görüşmesinde konunun ele alınmasını müteakip, 7-8 Eylül 2009 tarihlerinde Gürcistan'a gerçekleştirdiğim ziyaret sırasında, temaslarımla eşzamanlı olarak, Buket gemisinin kaptanı da serbest bırakılmıştır.

- Afrostar adlı gemi: Reha Aldin Gemicilik Şirketi'ne ait olan Afrostar adlı Kamboçya bayraklı gemi Gürcistan Sahil Güvenlik botları tarafından alıkonularak Poti Limanı'na getirilmiştir. Geminin Türk mürettebatı bulunmamaktadır. Suriye uyruklu mürettebatı para cezalarının ödenmesinin akabinde serbest bırakılmıştır.

Abhazya'da yaşayan vatandaşlarımız: Bakanlığım ve Tiflis Büyükelçiliğimiz yetkililerinden oluşan heyetlerimiz sırasıyla Eylül 2009 ve Nisan 2010 tarihlerinde bölgeye düzenledikleri ziyaretlerle, Abhazya'da yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarını yerinde tespit etmişlerdir. Bu çerçevede, Abhazya'da yaşayan vatandaşlarımızın konsolosluk işlemlerinin ilgili dış temsilciliklerimizce yerine getirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Diğer taraftan, Abhaz kökenli vatandaşlarımızın haklı talep ve ihtiyaçları çerçevesinde Türkiye'den Sohum'a doğrudan ulaşım sağlanmasına yönelik beklentimiz de Gürcü makamları nezdinde izlenmeye devam edilmektedir. Trabzon-Sohum arasında özel işletmelerce gemi seferleri düzenlenmesi, Abhazya ihtilafının çözümünde bir güven artırıcı önlem olarak zamanında tarafımızdan gündeme getirilmiş ve halen de gündemde tutulmaktadır. Koşullar olgunlaştığı ve taraflar arasında mutabakat sağlandığı takdirde ülkemiz sözkonusu gemi seferlerini yeniden başlatmaya hazırdır.